

УДК 069.61 (477.83-25) "1939/1941"
DOI <https://doi.org/10.15407/>

АНГЛОМОВНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРО ЛЕМКІВ І ЛЕМКІВЩИНУ

Наталія ВИННИК

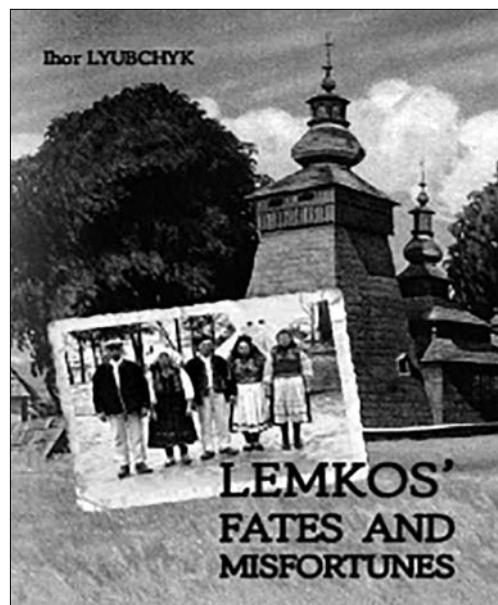
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5101-2827>

кандидатка історичних наук,
викладачка кафедри українознавства і філософії ІФНМУ,
вул. Галицька, 2, 76000 м. Івано-Франківськ, Україна,
nata.vynnyk.80@gmail.com

**Ihor LYUBCHYK. Lemkos' Fates
and Misfortunes / Translated
by Khrystyna Butchak. Ivano-Frankivsk:
Misto NV, 2024, 208 p., il.**

У рік 80-х роковин депортації автохтонних українців з українсько-польського пограниччя вийшла друком англomовна монографія доктора історичних наук, багаторічного дослідника лемківської проблематики, завідувача кафедри українознавства і філософії Івано-Франківського національного медичного університету Ігоря Любчика «Лемківські долі і недолі». Ця книга є результатом дослідницьких пошуків і особливо актуальна у сучасному англomовному світі для популяризації української гуманітаристики на фоні сучасної російсько-української війни. Пропонована читачеві книга розкриває складні сторінки історії Лемківщини і лемківських доль крізь призму суспільно-політичних процесів і особливостей становлення їх національної ідентичності. Змістове наповнення книги складається з доволі репрезентативного джерельного матеріалу, що роками відшукувався автором монографії в архівах України, Польщі та Словаччини.

Ігор Любчик в монографічному дослідженні висловлює своє бачення і розуміння порубіжжя, як специфічного простору, створеного близькістю реальних чи умовних кордонів і вже в силу такого розташування його населення менше прив'язане до певного центру, а дослідницька увага фокусується на один з чи не найбільш контрастних порубіжних регіонів, який в умовах сьогодення адміністративно охоплює три держави. Натомість у минулому, це територія проживання етнографічної групи лемків, північна частина яких, волею історичних обставин була виселена із своїх прабатьківських етнічних теренів і тільки їх південна частина сьогодні продовжує свою популя-

цію в не найсприятливіших умовах словацької етнополітики. Науковець наголошує, що сьогодні лемки перебувають під загрозою втрати своєї самобутності, оскільки розпорошені по всьому світу.

Основною мотивацією науковця видати книгу англійською мовою було те, що чимало питань лемкознавства досі залишаються спекулятивними в історіографічних школах сусідніх держав і саме репрезентативні джерелознавчі матеріали є добрим аргументом для дослідників, громадських діячів, а також для спростування політичних спекуляцій. Автор переконаний, що про український етнопростір, який не загубили і не забули його автохтони-лемки, а з якого їх свідомо і насильно вигнали, треба постій-

но пам'ятати і нагадувати не тільки українцям, але й полякам та словакам. Видання побачило світ завдяки щедрим поціновувачам лемківської спадщини з української діаспори у США, а тому його розповсюдження є першочерговим для бібліотек США, Канади, Польщі та інших осередків української діаспори у світі. Особливістю видання є те, що воно щедро проілюстроване.

Дослідження Ігора Любчика актуалізує найважливіші маркери етнополітики держав щодо лемків впродовж усієї новітньої доби та є предметним внеском не тільки в історичну та етнологічну галузі, а й має суспільно-прикладний характер у воєнних реаліях сьогодення.